

Ващенко І.Л., здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
Науковий керівник: **Сидоренко О.О.**, канд. екон. наук., доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування
Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ ЛІСОЗАГОТІВЕЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Ключові слова: бухгалтерський облік, готова продукція, рахунок, породи деревини, лісозаготівля, підприємство.

Господарська діяльність виробничого підприємства передбачає здійснення складного комплексу процесів, у ході яких буде виготовлено готову продукцію. Дана готова продукція потребує матеріальних ресурсів, трудових ресурсів, засобів виробництва тощо, що в комплексному поєднанні сформує собівартість готової продукції. Проведення дослідження відносно пошуку напрямів покращення бухгалтерського обліку готової продукції на підприємстві, характеризується неабиякою актуальністю, оскільки матиме місце підвищення рівня та значення облікової інформації, і, як наслідок, більш доцільні та ефективні управлінські рішення.

Особливості бухгалтерського обліку готової продукції на підприємстві були досліджені значним переліком провідних вітчизняних вчених та молодих дослідників, зокрема такими як: Лень В., Бутинець Ф., Білуха Т., Соколова Я., Виговська Н., Завгородній В., Кривоконь О., Сук Л., Пушкар М., Круш П., Верхоглядова Н., Нападовська Л., Візіренко С., Саблук П., Білуха М., Черепець О., Шпилик С., Ткаченко Н., Орлова В. та ін. В даних напрацюваннях приділено достатню увагу теоретичним аспектам бухгалтерського обліку готової продукції на підприємстві в цілому, проте не вивчено галузеві особливості обліку готової продукції на підприємствах лісозаготівельної промисловості України, що зумовлює здійснення подальшого дослідження.

Згідно з Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» від 20.10.1999 року №246 під готовою продукцією варто розуміти актив, який створений на підприємстві, внаслідок виробничого процесу, пройшов всі стадії технологічної обробки й відповідає всім технічним і якісним характеристикам, призначений для подальшої реалізації [1].

Якщо розглядати лісозаготівельну промисловість України, то під готовою продукцією варто ідентифікувати деревину різних порід (хвойні, твердолистяні, м'яколистяні та ін.), що отримані, внаслідок рубок лісових ресурсів країни та розкряжування на різні асортименти порід з подальшою реалізацією покупцям.

Відповідно до Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій від 30.11.1999 №291, для обліку готової продукції на підприємстві застосовується рахунок 26 «Готова продукція», який призначений для узагальнення інформації відносно наявності та руху готової продукції на підприємстві [2].

Зазначимо, що на рахунку 26 «Готова продукція» здійснюється облік надходження готової продукції власного виробництва за фактичною виробничою собівартістю, а реалізація – виходячи з методу оцінки вибуття запасів, що регламентовано внутрішнім наказом про організацію облікової політики на підприємстві.

Особливістю діяльності підприємств лісозаготівельної промисловості України заключається в тому, що до переліку лісозаготівельної продукції можна віднести продукцію хвойних, твердолистяних, м'яколистяних та інших порід деревини. Виходячи із цього, вважаємо за необхідне зробити деталізацію рахунку 26 «Готова продукція» в розрізі основних груп лісозаготівельної продукції.

Пропонується виділити аналітичні рахунки бухгалтерського обліку готової продукції на підприємстві лісозаготівельної промисловості України, які наведені та охарактеризовані у табл. 1.

Таблиця 1

Аналітичні рахунки бухгалтерського обліку готової продукції на підприємстві лісозаготівельної промисловості України

Назва субрахунку	Коротка характеристика субрахунку
261 «Готова продукція хвойних порід деревини»	Здійснюватиметься бухгалтерський облік готової продукції хвойних порід деревини: сосна, ялина, інші хвойні.
262 «Готова продукція твердолистяних порід деревини»	Здійснюватиметься бухгалтерський облік готової продукції твердолистяних порід деревини: дуб, бук, інші твердолистяні.
263 «Готова продукція м'яколистяних порід деревини»	Здійснюватиметься бухгалтерський облік готової продукції м'яколистяних порід деревини: береза, осика, вільха, інші м'яколистяні.
264 «Готова продукція інших порід деревини»	Здійснюватиметься бухгалтерський облік готової продукції інших порід деревини.
265 «Готова продукція чагарників»	Здійснюватиметься бухгалтерський облік чагарників.

Джерело: власна розробка автора

Дані аналітичні рахунки бухгалтерського обліку готової продукції на підприємстві лісозаготівельної промисловості України можна розширити до другого та третього порядку, виходячи із породи деревини, модифікації, габаритів тощо, що дозволить більш системно підійти до обліку готової продукції. Все це залежить від особливостей виробничого процесу на підприємстві та розробленої організації облікової політики, яка створена з метою забезпечення максимально можливого фіксування подій на всіх стадіях виробничого процесу до моменту оприбуткування готової продукції на склад й подальшої реалізації покупцю.

Крім того, ми вважаємо за доцільне здійснювати облік готової продукції чагарників, що передбачає процес оприбуткування на баланс підприємства на субрахунок 265 «Готова продукція чагарників» та реалізацію в подальшому покупцям. Вид даної готової продукції особливо підходить для оформлення прибудинкових територій ландшафтів, садів тощо, і виділення його як окремого об'єкту готової продукції, на наш погляд, є доцільним.

Отже, за результатами проведеного дослідження запропоновано підприємствам лісозаготівельної промисловості України здійснювати облік готової продукції у розрізі аналітичних субрахунків: 261 «Готова продукція хвойних порід деревини», 262 «Готова продукція твердолистяних порід деревини», 263 «Готова продукція м'яколистяних порід деревини», 264 «Готова продукція інших порід деревини» та 265 «Готова продукція чагарників», що дозволить підвищити якість облікової інформації підприємства в частині обліку готової продукції. Також виділено продукцію чагарників у окрему групу готової продукції підприємства з метою ідентифікації видів чагарників та необхідності калькуляційного обліку витрат.

Список використаних джерел: 1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: затв. наказом М-ва фінансів України від 20.10.1999 №246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>. 2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій: затв. наказом М-ва фінансів України від 30.11.1999 №291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>